

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

مقایسه تطبیقی طراحی الگوهای محیطی پارک ساحلی لاگونای مکزیک و ساحل ترویای اسپانیا

سیده فاطمه سید خلخالی ۱ * احمد رضا کشتکار قلاتی ۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور، khalkhali.mahta@gmail.com

۲- استادیار معماری، دانشکده عمران، معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران،

Ahmadrk60@yahoo.com

⋮

چکیده

نیاز زندگی به آب، منجر به جستجو و مکاشفه در رودها و دریاها و گسترده‌گی محیط آبی گشته است. نخستین سکونتگاه‌های انسانی در حاشیه عرصه‌های آبی انتخاب و با توسعه و رونق روز افزون، بستر تعالی انسان و مهد تمدن‌های باستانی گشتند. طراحی کرانه دریا، منظر ساحلی شهر را نظم بخشیده و کیفیت حسی و بصری آن را ارتقا می‌دهد. ساحل بخشی از هویت اکولوژیک شهرهای حاشیه دریا به شمار می‌آید، لذا سامان‌دهی و ارتقای منظر ساحلی یکی از اصلی‌ترین پروژه‌های اکولوژیکی شهر است اما آنچه در مناطق ساحلی بیش از هر چیز اهمیت می‌یابد، حضور دریا و تمایل افراد برای ورود به آب است. به همین خاطر، وظیفه یک معمار منظر برای ایجاد فضایی دلپذیر در محیط ساحلی، با شناخت کیفیات دریا و نقش آن در منظر ساحلی آغاز می‌شود. در این راستا، با بررسی دو ساحل مذکور به عنوان نمونه، به اهمیت موضوع الگوهای محیطی پی برده و به این سوال پاسخ می‌دهیم که: طراحی منظر ساحلی با توجه به چه الگوهایی صورت می‌گیرد؟ این مقاله بر آن است تا با روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از شواهد دو نمونه از سواحل خارجی، از لحاظ الگوهای محیطی به طور تطبیقی همراه با شیوه نتیجه‌گیری منطقی به بیان اشتراکات و افتراقات آن‌ها بپردازد. نتایج حاصله حاکی از آن است که الگوهای محیطی یکی از کارکردهای اساسی طراحی منظر ساحلی است که موجب تغییرات بنیادی در خلق سواحل با ویژگی‌های خاص هر منطقه می‌گردد. طراحان منظر با بکارگیری صحیح این الگوها به الگوهای ساحلی انسان محور دست می‌یابند و نهایتاً به ارتقاء گردشگری ساحلی آن کمک می‌نمایند.

واژه‌های کلیدی: ساحل، پارک ساحلی، ساحل لاگونای مکزیک، ساحل ترویای اسپانیا، الگوهای محیطی،

۱- مقدمه

معماری منظر یکی از رشته‌هایی است که در حال حاضر در برنامه‌ریزی منظر و مدیریت مطرح می‌باشد و بیشتر در ارتباط با آموزش طراحی دارد. طراحی نوار ساحلی تأثیر مستقیمی بر ساختار شهر، کیفیت اکولوژیک و نحوه زندگی شهروندان دارد. شهرهای ساحلی در قبال تهدیدات، فرصت‌های فراوانی برای راه‌های خلاق دارا می‌باشند که به شهرهای ساحلی نقش کاتالیزور مثبتی به عنوان "دروازه توسعه شهرهای داخلی" می‌دهند [۱]. استفاده بهینه از قوت‌ها و فرصت‌های موجود در شهرهای ساحلی در گرو اعمال رویکردی مؤثر در این نواحی است. خلق فضای ساحلی بر اساس الگوهای محیطی این امکان را به طراحان خواهد داد که طراحی آنها، بر اساس الگوها و مطابق با نیازهای فرهنگی و اجتماعی حال حاضر و در نهایت بدست آوردن رضایتمندی